

کارگردان آلمانی تغییرات نمایشش را «سیاسی» خواند

«هملت» سیاسی به سبک ایرانی

عکس: هنر آنلاین

نمایش خود اشاره کرد: «میزان تغییرات این تغییرات این نمایش برای اجرا در تهران بسیار زیاد بود و در این باره بحث‌های زیادی را با گروه‌مان داشتیم و حتی یک شب قبل از اجرا تمرین بسیار احساسی را تجربه کردیم، چون بازیگران از جمله «اوفلیا» تازه درک کردند که باید از عهده چه نوع تجربه احساسی برآیند و برای آنها آسان نبود که از نظر پوششی، تمام محدودیت‌هایی که وجود داشت و باید رعایت می‌کردند، بپذیرند.»

او ادامه داد: «یکی از قطعات نمایش در همین

شرق: کارگردان آلمانی نمایش «هملت» با بیان اینکه مخاطبان تئاتر ایرانی مانند مخاطبان آمریکایی محافظه‌کار نیستند، تغییرات ایجادشده برای اجرای این نمایش در ایران را سیاسی دانست. توماس اوسترمایر، کارگردان شناخته‌شده تئاتر آلمان که با اجرای نمایش «هملت» در سی‌وچهارمین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر حضور پیدا کرده است، روز گذشته، ۹ بهمن در نشست رسانه‌ای که در سالن کنفرانس مجموعه تئاتر شهر برگزار شد، گفت: «زیاد با فرهنگ ایران آشنا نیستیم و این فرصت مغتنمی است که بتوانم با فرهنگ ایران آشنا شوم. البته به دلیل اینکه مادر ویدیوایزیر نمایش «هملت» ایرانی است، اجرای اولین شب نمایش تا حدی تحت‌تأثیر فرهنگ ایرانی بود. قطعا مواجهه با مخاطب در هر محلی از نحوه اجرای «هملت» تأثیرگذار است. من به دنبال چیزی هستم که به‌عنوان تئاتر جهانی مطرح است که این تأثیر در تعامل با مخاطب شکل می‌گیرد. تئاتر برخلاف سینما و تلویزیون دارای دو وجه است و می‌تواند مخاطب را درگیر کند.»

او با اشاره به اینکه نمایش «هملت» در شهر نیویورک آمریکا اجرا نشد، اظهار کرد: «من چهار نمایش را در شهر نیویورک اجرا کردم، ولی برای اجرای «هملت» به من گفته شد که نمی‌توانیم این نمایش را در آنجا اجرا کنیم، زیرا مخاطبان آمریکایی محافظه‌کار هستند اما اجرای «هملت» در ایران نشان داد که مخاطبان تئاتر ایران محافظه‌کار نیستند.»

اوسترمایر همچنین به تغییرات اعمال‌شده در

در آیین رونمایی صد نقش، صد صدا انجام شد

تجلیل از سه نسل هنرمندان عرصه دوبله

عکس: حسین اسماعیلی، مهر

همراه حیدری و آشتیانی‌پور روی سن رفتند. ایرح رضایی بعد از دریافت جایزه با خواندن شعری گفت: «من خدا را دارم، سفری می‌بایست، سفری تا ته تنهایی محض، هر کجا لرزیدی، از سفر ترسیدی فقط آهسته بگو من خدا را دارم. هیچ‌وقت تنها نمی‌مانید.»

منوچهر اسماعیلی با اشاره به اینکه انتظار دیده‌شدن نداریم، بلکه مهم آن است که در خدمت مردم بودیم، افزود: «اینکه ما را به جلو هل می‌دهند تا دیده شویم، از اتفاقات نادر است و باید با سماجت بایستیم و بگویم ما هستیم.»

خسرو خسروشاهی نیز گفت: «من هم جا خوردم که دعوت‌مان کردند. خیلی دیر بود اما ایرادی ندارد.» جلال مقامی نیز ضمن اشاره به هجمه‌هایی که علیه دوبله می‌شود، گفت: «می‌گویند صدای سر صحنه بهتر از دوبله است. مگر دوبله چه ایرادی داشت؟ این زخم با ما مانده و آن همه‌ها را فراموش نمی‌کنیم. اما خوشحالم که بالاخره ما را دیدید. البته من را در برنامه «دینی‌ها» دیده بودید.»

شهلا ناظریان هم دوست داشت زودتر از اینها از دوبلورها قدردانی می‌شد.

حجت‌الله ایوبی، رئیس سازمان سینمایی، در سخنانی گفت: «من با انجمن شما هم‌سن هستم. معتقدم در این دنیا حتی دو نفر وجود ندارند که صدایشان مانند هم باشد اما می‌تواند شبیه هم باشد. صدا مثل اثر انگشت است و همه را می‌توان از صداهایشان شناخت. صداهای ماندگار ایران را هزاران بار اگر بشنویم خسته نمی‌شویم. صداها در ذهن خاطره مردم ماندگار هستند.»

ایوبی با اشاره به درپیش‌بودن جشنواره فیلم فجر، آن را نوروز سینمای ایران دانست که به آن افتخار می‌کند، او گفت: «دلم می‌خواهد فقط کسانی که به مسافره راه پیدا کردند و کسانی که می‌خواهند سیمرغ بگیرند، سهمی از آن نداشته باشند و این جشنواره شامل همه باشد. می‌گویم سینمای ایران صدای متفاوتی دارد و به همه کسانی که فیلمشان انتخاب شده است، می‌گویم اگر جشنواره فیلم فجر برگزار می‌شود، به خاطر حضور همه آنهاست.»

نسل دوم، لوح تقدیر خود را از حیدری، حسین عرفانی و کتابون ریاحی و نسل سوم دوبله، جوایز خود را از مهتاب کرامتی، همت مومینود و حیدری دریافت کردند.

ضمنا در این مراسم از کتاب و آلبوم «صد نقش، صد صدا» که به همت امیر انبائی، آران جاودانی و گروه تحقیق و پژوهش موزه سینما تدوین شده بود، رونمایی شد.

شما می‌دانید که اجرای اصلی «هملت» چه ویژگی‌هایی داشته است؟

این کارگردان اروپایی در بخش دیگری از این نشست گفت: «ما نمایش «هملت» را در منطقه اشغالی رام‌الله هم اجرا کردیم، ولی این تغییراتی که در ایران ایجاد شد در آن اجرا وجود نداشت. درواقع اعمال این تغییرات به خاطر مسائل فرهنگی نیست بلکه سیاسی است.»

او در مورد حضورش در ایران گفت: «چهارسال قبل درخواست حضور گروه در ایران وجود داشت اما خوشبختانه این اتفاق امسال رخ داد و من که همواره علاقه داشتم به ایران سفر کنم این درخواست را پذیرفتم. شناخت کلیشه‌ای درباره ایران وجود داشت، اما اصل ماجرا پس از حضور گروه و اجرا شکل می‌گیرد که بر این اساس باید بگویم فعلا چندان با فرهنگ ایران آشنا نیستم.»

او با بیان آنکه تئوری‌های متفاوتی برای اجرای آثار ویلیام شکسپیر در نظر دارد، گفت: «آنچه من از آثار شکسپیر دریافت می‌کنم، این است که به تعامل با تماشاگر اشاره دارد و بر آن تأکید می‌کند. تئاتر هنری است که دو وجه را در برمی‌گیرد: آن هم در جایی که سینما، ادبیات یا تلویزیون ارتباطی یکسویه با مخاطب خود برقرار می‌کنند و همه از طریق مانیئورها در حال برقراری رابطه با یکدیگر هستند. اجرای پنجمین‌شب ما به میزان زیادی در ارتباط با تماشاگر شکل گرفت و به همین دلیل از ساعت ۱۹ آغاز شد و تا ۲۲ ادامه داشت که اعتراض گروهی از تماشاگران را در پی داشت؛ اما نمایش در همان لحظات در حال شکل‌گرفتن بود.»

واکنش‌ها به حواشی حضور «معمدآریا» در کاشان

جنتی اعتراض کرد، میر کریمی نامه نوشت

شرق: درحالی‌که همچنان موج واکنش‌ها به هتک‌حرمت به فاطمه معتمدآریا از سوی هنرمندان ادامه دارد و تاکنون هنرمندانی همچون جمشید مشایخی، رضا کیانیان، پرویز پرستویی، محمد مهدی عسگریور، فرهاد مهندس‌پور، هنگامه قاضیانی، شبنم مقدمی و... نسبت به اتفاق روز یکشنبه کاشان واکنش نشان داده‌اند، علی جنتی، وزیر ارشاد و رضا میرکریمی، مدیرعامل خانه سینما، نیز اتفاقات رخ داده در کاشان را محکوم کرده‌اند.

رضا میرکریمی خطاب به امام‌جمعه کاشان که گفته بود جمعه را به‌خاطر حضور معتمدآریا در کاشان عزای عمومی اعلام می‌کنیم، نوشته است: «آب را گل نکنیم، امام‌جمعه محترم کاشان! در ابتدای کلام، خودم و جنابعالی را دعوت می‌کنم به تقوای الهی، صحبت‌های نگران‌کننده شما را خواندم و به حسب وظیفه صنفی‌ام در مورد ابعاد و حواشی حضور بازیگر باسابقه و متجربه سینمای ایران در کاشان تحقیق کردم. نتیجه اینکه نه‌تنها منکری اتفاق نیفتاده است، بلکه از شواهد چنین برمی‌آید که اقدامی ازپیش‌سامان‌یافته و غیرخودجوش در پدیدآوردن این حادثه نقش داشته است.

از جنابعالی می‌خواهم به وظیفه شرعی و جایگاهی خود در حفظ وحدت و جلوگیری از ایجاد شکاف در جامعه عمل کنید و از اشاعه جو بی‌اعتمادی و نگرانی در جامعه مؤمنین بپرهیزید.

در انتها می‌خواهم جنابعالی را که چند صباحی مهمان مردم مؤمن و فرهنگ‌دوست کاشان هستید با یکی از مشاهیر به‌نام آن دیار «سهراب سپهری» آشنا کنم، باشد که خواندن اشعار وی به نگاهان مهربانی، به زندگی ما آرامش و به ایمان‌عمق ببخشد.»

علی جنتی نیز در پاسخ به سؤال خبرنگار تئاتر ایسنا مبنی‌بر اینکه با توجه به اتفاقات پیش‌آمده و اعتراض‌های صورت‌گرفته پس از حضور معتمدآریا در کاشان، سیاست و واکنش دولت نسبت به این موضوع چیست؟ بیان کرد: در این باره سیاست دولت مشخص است و از هنرمندان حمایت می‌کند، به‌ویژه خانم فاطمه معتمدآریا که یک هنرمند کاملا شناخته‌شده، خوش‌نام و برجسته در کشور است و قطعا آنچه پیش آمده را تأیید نمی‌کنیم اما به‌رحال همه‌چیز دست دولت نیست. وزیر ارشاد همچنین گفت: مجموعه امکانات و اختیاراتی

که دولت دارد، محدود است و خودش ضوابط اجرایی ندارد تا مستقیما با این افراد برخورد کند. محمد مهدی عسگریور، کارگردان و مدیرعامل پیشین خانه سینما، در یادداشتی نوشته بود: «رفتاری که با خانم معتمدآریا در شهر کاشان صورت گرفت، اولین و احتمالا آخرین نمونه رفتارهای اراقانونی گروهی از هموطنانمان نیست. شاید چندسال پیش در مواجهه با چنین رفتاری جایگاه و خاستگاه آن طور دیگری تعریف می‌شد، ولی امروزه به مدد گسترش شبکه‌های اجتماعی و اطلاع‌رسانی، این رفتار در قالب نوعی اضمحلال فرهنگی بخشی از جامعه ارزیابی می‌شود؛ جامعه‌ای که معتقد است همیشه در صحنه است ولی دست‌کم رفتارهایش نشان می‌دهد، بعضی‌وقت‌ها در صحنه است.

جامعه‌ای که نسبت به چپاول بیت‌المال و گسترش فساد بی‌تفاوت است و در جاهایی که فکرش را نمی‌شود کرد نسبت به چیزی عکس‌العمل نشان می‌دهد که اولویت صدم جامعه بزرگ‌تر هم نیست.

برای هر جامعه‌ای بدترین چیز پذیرش این واقعیت تلخ است که عدالت در اجرای قانون بستگی به تفسیر آمرانی دارد که برای پیشبرد مقاصدشان از تیغ گروه ناکاها استفاده می‌کنند. شاید یکی از دلایل اصلی نبود طراوت و شادابی در جامعه به همین نکته برگردد.

من هم با آن مسئول محترم کاشان موافقم باید عزای عمومی اعلام شود البته نه برای ورود یک بازیگر محترم جامعه به یک شهر، بلکه برای این چشم‌پوشی بر مفاسد بزرگ. و در پایان سخنی با آمران این نوع وقایع: تاریخ نشان داده تیغ ناکاهمی همواره آن طور و آنجایی که می‌خواهد را نمی‌برد.

همچنین مرتضی حسین‌پور، شاعر و نویسنده کاشانی، با ارسال متنی کوتاه به «شرق»، اعتراض خودش را نسبت به اتفاقات روز یکشنبه کاشان اعلام کرده است: «می‌خواهم بگویم کاشان بهشت توریست‌ها بوده، هست و خواهد بود. آغوش مردم مهربان و میهمان‌نواز شهر برای همه و همه و همیشه باز است. حوادث سینما به‌همین و تعرض به بانوی سینمای ایران را به‌شدت محکوم می‌کنم. از حضور فعالانه و هوشمندانه پلیس و نیروی انتظامی در خنثی‌سازی این حرکت نهایت تشکر را می‌کنم.»

با جشنواره تئاتر

«هملت»، انتظارها را برآورده کرد

شب آلمان‌ها در تهران

رضا آشفته

● شامگاه پنجشنبه، هشتم بهمن، تالار وحدت میزبان نمایش هملت کاری از توماس اوسترمایر از کشور آلمان بود؛ کاری که توانست انتظارات ما را دوباره برآورده کند؛ آنچه قیاس‌ها و انطباق‌های هنری را بر ما معلوم‌تر خواهد کرد تا بتوانیم مسیر درست‌تر را برای اجرای تئاتر پیش‌روی داشته باشیم. اوسترمایر بعد از کلاوس پیمان، روبرتو چولی و دیتز کومل چهارمین کارگردانی است که به ایران می‌آید تا تأثیرات فنی و تکنیکی‌اش را بر تئاتر ایران بگذارد و این اجرا، بسیاری از سوءتفاهمات، کژروی‌ها و انحطاط‌ها را بر ما معلوم کرده است.

پرده اول: آنچه دیدیم

«هملت»، نمایشی است تلفیقی که در آن شیوه برشت، که متأثر از اپرای پکن چین است، دیده می‌شود، به اضافه ویدئو که شکل تازه‌تری به اثر می‌بخشد و در جای‌جای نمایش مدام حضور آن برنگ است. درواقع ما متأثر از این بیان دوگانه خواهیم شد؛ اول در صحنه حضور زنده نقش‌ها، کش‌ها و واگویه‌ها شکل می‌گیرد و بعد تصویر با واسطه ما را متأثر می‌کند از آنچه باید ما را به جای دیگری رهنمون کند. یعنی نفوذ در زیر لایه‌های متن و یافتن فرامتن. در این شیوه تلقین‌گرایانه که کاملا هم شهودی است، چنین اتفاقی خواهد افتاد. نمایش برشتی است برای آنکه از بداهه و فاصله‌گذاری بهره‌مند می‌شود و در آن بازیگران به‌ویژه بازیگر نقش هملت، فرصت می‌کند با مخاطبانش رودررو شود. او با هر ارتباط‌گرفتن و پرسشی، کل تالار وحدت را تحت پوشش قرار می‌دهد برای آنکه بشود بر ارتباط استدلالی و عقلانی اثر دامن زد. در آن بازیگر صوتی برای نقش افلیا و سیاه و عینک دودی برای نقش گرتزود استفاده می‌کند، بنابراین این بازی دوگانه ما را متوجه نقش‌آفرینی‌اش می‌کند و در حضور تماشاگران چنین اتفاقی می‌افتد که یادآور اتفاقی تئاتری باشد.

همچنین در این شب، خالد راسم، کارگردان عرب مقیم بلژیک، با دو نمایش ما را متوجه جنگ در سوریه کرد. تکنیک غالب در دو نمایش، انقلاب بدن و انتظار ویدئوآرت و محتوایش بیان مسائل و آسیب‌های ناشی از جنگ است. هنرمند خواسته است با تصویر بدن در انقلاب بدن نسبت به این ویرانگری‌ها و خشونت‌های تحمیل‌شده در سوریه و شاید هم فلسطین کنش‌مند باشد. البته امکان دارد هر کشور عرب دیگری باشد.

«انقلاب بدن» فرم بدنی را در تلفیق با فرم تصویری قرار می‌دهد و نتیجه همان سنگ‌پرتاب‌کردن‌هایی است که در انتفاضه فلسطینی‌ها خواهیم دید. به هر دلیل در این همه و یورش‌ها بدن از انفعال درمی‌آید و چون نیرویی پویا و مؤثر مقاومت می‌کند و این سرمنشا همه مقاومت‌هایی است که مظلومان در طول تاریخ داشته‌اند. انسان نمی‌تواند نافی و منکر انسان‌های دیگر با ابعاد و ساختارهای متنوع درد باشد. درد هست و برای وایلاش و آرامش، نیازمند توجه به آن هستیم. انقلاب بدن می‌خواهد ما ه کنشگر باشیم و این مهم حتی در فکرتاری می‌شود، ولی امروزه به مدد گسترش شبکه‌های اجتماعی و اطلاع‌رسانی، این رفتار در قالب نوعی اضمحلال فرهنگی بخشی از جامعه ارزیابی می‌شود؛ جامعه‌ای که معتقد است همیشه در صحنه است ولی دست‌کم رفتارهایش نشان می‌دهد، بعضی‌وقت‌ها در صحنه است.

پرده دوم: آنچه می‌بینیم

شنبه ۱۰ بهمن، آخرین شب حضور توماس اوسترمایر در ایران است. او برای ما، تحفه درخورتأملی آورد تا یک‌بار دیگر با تئاتر حقیقی در سطح جهانی و آن هم از نوع ممتاز آشنا شویم. علاوه بر آن سهراب سلیمی با واتیک در بخش مسابقه بین‌الملل حضور خواهد داشت. این اثر هم دو اپیزود دارد که اپیزود اولش از اجرا و فحواي بیشتری برخوردار است و در آن بازی رضا مولای مثال‌زدنی است. از این روی که توانسته به‌درستی نقشش را نمایان کند. مردی سوءاستفاده‌گر که می‌خواهد از روشنفکر و نویسنده تحت نظارت و در تبعید (با بازی احمد ساعتچیان) که درواقع خود واسلاو هاول، نمایش‌نامه‌نویس چک است، بهره‌وری کند که نمی‌تواند، چون نویسنده باج‌دهنده و باج‌خواه نیست! همچنین ابراهیم پشت‌کوهی از بندرعباس، نمایش آخرین آثار دنیا را می‌آورد که درواقع این هم برداشتی از یک رمان نویس برجسته کرد عراقی است. همچنین سمانه زندی‌نژاد و فرزانه سهیلی که در این سال‌ها حضور درستی در جشنواره داشته‌اند، یک‌بار دیگر با نمایش به نام نسل نژاد می‌آیند تا حال‌وهوای تازه‌ای را در صحنه اجرا کنند. دومین شب اجرای اسپانیا به نام خانه‌ای در آسیا نیز در این شب رقم خواهد خورد.

خبرسازان

بازگشت سالار عقیلی به جشنواره

● شرق: رئیس سی‌ویکمین دوره جشنواره موسیقی فجر از بازگشت «سالار عقیلی» به جدول اجراهای جشنواره موسیقی فجر خبر داد و اعلام کرد این خواننده موسیقی سنتی همراه با گروه موسیقی «وزیری» به سرپرستی «کیوان ساکت» در همان روز اعلام‌شده -پنجشنبه ۲۲ بهمن - در تالار وحدت تهران به اجرای برنامه خواهد پرداخت. «حمیدرضا نوربخش»، مدیر سی‌ویکمین جشنواره موسیقی فجر، ضمن اعلام این خبر گفت: «بعد از حواشی به‌وجودآمده درباره این خواننده، کمیته نظارت بر جشنواره اعلام کرد شرایط برای حضور ایشان در جشنواره فراهم نیست؛ اما با توجه به اینکه او خواننده شناخته‌شده‌ای است و در این مدت خدمات بسیاری نیز انجام داده، من و دیگر مسئولان جشنواره همه تلاش خود را انجام دادیم تا ایشان به جدول جشنواره بازگردند». مدیر جشنواره موسیقی فجر افزود: «خوشبختانه وزیر محترم فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز نسبت به این موضوع، موضع روشنی داشته‌اند، از سوی دیگر، مسئولان جشنواره معتقدند نباید با هنرمندان برخوردی قه‌ری داشت». او در پاسخ به این سؤال که چرا در فاصله کوتاهی از ماجرا، اعلام کرده‌اید ایشان از جدول جشنواره حذف شده‌اند، بیان کرد: «با توجه به هم‌زمانی نشست آغاز بلیت‌فروشی جشنواره با این اتفاق و اعلام کمیته نظارت به ستاد جشنواره مبنی بر عدم حضور ایشان، در پاسخ به پرسش خبرنگاران در این باره، ناگزیر به اعلام آن شدیم؛ من به‌عنوان مدیر جشنواره درباره حضور تمامی هنرمندان، نیازمند تأیید مراجع ذی‌صلاح هستم و همه هنرمندانی که در جدول امسال نامشان مشاهده می‌شود، تمامی مراحل قانونی را پشت‌سر گذاشته و حضورشان به تأیید مسئولان مربوطه رسیده است.»

یاد دوست

یادبود «عمو بدی» برگزار شد

قرنیه‌های «نجفی» در چشمی دیگر

● شرق: مراسم یادبود صداربدار فیلم سینمایی «فروشنده» به کارگردانی اصغر فرهادی که چند روز قبل به‌طور ناگهانی فوت کرد در مجتمع پیامبر اکرم(ص) با حضور عوامل این فیلم سینمایی و جمعی دیگر از اهالی سینما برگزار شد. مراسم یادبود زنده‌یاد یدالله نجفی توسط گروه فیلم سینمایی «فروشنده» درحالی برگزار شد که از خان‌واده این صداربدار پیش‌کسوت برای اهدای قرنیه‌های او قدردانی به‌عمل آمد. در این برنامه که اصغر فرهادی به‌عنوان کارگردان فیلم سینمایی «فروشنده» پیش از دیگر میهمانان در سالن حاضر شده بود، مداحی همراه با نواي نی به یاد زنده‌یاد یدالله نجفی انجام شد. سپس برخی از سینماگران حاضر، در سخنانی از سابقه همکاری خود با یدالله نجفی گفتند. در این مراسم که از ایرج کریمی نیز یاد شد، رخشان بنی‌اعتماد، ترانه علی‌دوستی، پریسا بخت‌آور، علیرضا حمزه، امیر انبائی، کاوه سجادی حسینی، حبیب اسماعیلی، نگار اسکندرفر، محمود و کویار کلاری، رضا ناجی، عبدالله اسکندری، مرتضی رزاق کریمی، علی سرابی، امیرشهاب رضویان، فرهاد توحیدی، هوشنگ گل‌مکانی، حبیب رضایی، مینا ساداتی، محسن عبدالوهاب، عباس یاری و علیرضا خمه‌ا از جمله هنرمندان حاضر بودند.

مرکز تبادل کتاب
تبادل کتاب
کتابخانه خود را نو کنید
کتابهای خواننده شده خود را با کتابهای دیگران مبادله کنید یا اهدا کنید
هر روز بغیر از روزهای تعطیل ۹ صبح تا ۹ شب
www.tabadolketab.com
آدرس: چهارراه ولیعصر ، ابتدای مظفرشمالی ۶۶۱ ۷۷ ۸۹۲

هنر و تجربه
سؤگنامه ای برای
یاشار
کارگردان:
بابک خرم دین
برنامه سینمایی
پردیس سینمایی فرهنگ
پردیس سینمایی کورش
پردیس سینمایی چارسو
خانه هنرمندان
موزه سینما
پردیس سینمایی موزه (مشهد)
تالار سینمایی سوره (اصفهان)
هنر و تجربه (شیراز)
aecinema.ir